nitě pracovati. Zde se nelze krýti omluvou, že věci námořnické jsou jednotlivým státům vzdáleny. V mezinárodním parlamentě práce jedná se o uplatnění práv lidskosti a tu každý národ jest povinen položiti svůj hlas na váhu, a sice tak, jak toho vyžaduje jeho čest a blaho lidské.

Dělnické a sociálně-politické zákonodárství v cizině.

II. Sociální zákonodárství ve Francii v roce 1919.

(Přehled sestavil Dr. H. Masařík.)

A. Pensijní pojištění.

1. Zákonem ze dne 29. března 1919 byl upraven dodatečný přídavek k hornickým provisím dle rozsahu z 1. září 1918 (roční přídavek 240 fr.).

2. Zákon z 24. dubna 1919 upravil pensijní pojištění úředníků válkou poškozených.

3. Zákon z 21. října 1919 zlepšil a jednotně upravil pensi dělníků zaměstnaných v státních průmyslových závodech. (Továrny na tabák, známky, sirky, mincovny atd.) Muž, dosáhnuv 60 let a maje za sebou 30tiletou službu v závodě, bere pensi 1800 fr., žena 50tiletá, rovněž 30 let zaměstnaná, 1500 fr.

4. Zákonem z 25. října 1919 změněn zákon z 25. prosince 1915 o starobním pojištění tím, že nejvyšší renta byla stanovena obnosem 6000 fr.

B. Úrazové pojištění.

1. Zákon z 25. září stanoví podmínky zodpovědnosti za úraz v Alžíru.

2. Zákon ze 17. října mění zákon z 31. března 1905 v tom směru, že náklady za lékařské ošetřování a léky vždy při úrazech jest povinen platiti majitel podniku.

C. Bytová otázka.

1. Zákon ze 4. ledna 1919 mění zákon z 9. března 1918 o nájemném.

2. Zákon z 31. března 1919 o subvencích pro korporace veřejné a soukromé, provádějící stavbu levných domků pro rodiny s více než 3 dětmi do 16 let. Maximum subvence jest jedna třetina stavebního nákladu.

3. Zákon z 24. dubna 1919 má za účel zlepšiti kritickou poválečnou situaci bytových družstev a společností.

4. Zákon z 25. dubna 1919 upravuje právní poměr uchazečů o rodinné byty, vázaných smlouvou se společností či družstvem.

5. Zákonem z 24. října byl změněn a doplněn zákon z 12. dubna 1906 a zákon z 23. prosince 1912 o levných bytech. Nový zákon hledí docíliti vyrovnání mezi finanční situací před a poválečnou.

6. Zákon z 27. října 1919 má za cíl ulehčiti bytové nouzi tím, že umožňuje koupi poškozených budov v krajinách zpustošených válkou za účelem budování levných bytů.

D. Družstva.

1. Zákon z 5. dubna 1919 (doplněk zákona z 18. prosince 1915) o dělnických výrobních družstvech poskytuje úvěrové výhody družstvům invalidů.

E. Doba pracovní.

a) Zákon o osmihodinové době pracovní.

1. Základním zákonem jest v tomto směru zákon z 23. dubna 1919, stanovící osmihodinovou dobu pracovní poprvé všeobecně ve Francii.

Dle článku 6. má se vztahovati na všechny podniky průmyslové a obchodní. Zákon připouští prodloužení pouze při změně mezinárodní úmluvou způsobené a případně, kde by toho vyžadovala nutnost udržení státního a hospodářského pořádku. Stanoveno, že zmenšení hodin pracovních neopravňuje ke snížení platu.

2. Zákon z 24. června 1919 rozšiřuje platnost tohoto na doly. Doba v tomto zákonu se počítá od okamžiku, kdy první z horníků sestupuje, do okamžiku, kdy poslední vystoupí na povrch. Kde doba pracovní v hornictví je stanovena kratčeji, platí doba kratší.

3. Zákon z 2. srpna 1919 upravuje dobu pracovní v námořnictví.

4. Dekret z 30. srpna upravuje osmihodinovou dobu pracovní v průmyslu kožním, dekret z 30. srpna v průmyslu knižním, z 19. listopadu pro továrny na oděv, dekret z 12. prosince pro průmysl konfekční a textilní.

b) Anglický týden (sobotní prázdno). V tomto směru vydán dekret z 18. února pro průmysl konfekční a dekret z 20. května pro průmysl modní.

c) Noční práce. Zákon z 28. března 1919 zakázal noční práci (mezi 10. a 4. hodinou v noci) v pekárnách.

F. Ochrana dělnictva.

1. Zákon z 19. března 1919 upravuje podmínky pracovní v nezdravých a nebezpečných podnicích, pracujících pro ochranu vlasti za trvání nepřátelství. Zákon z 25. září má za účel chrániti dělnictvo před tak zvanými nemocemi průmyslovými.

Ochrana dětí a žen.

1. Zákon z 26. září stanoví odměnu 15 franků měsíčně pro ženy, které samy kojí své děti.

2. Oběžníkem z 19. listopadu jest zakázáno zaměstnávati děti pod 13 let v kavárnách a divadlech.

Kolektivní smlouvy.

Velmi důležitým, obsáhlým a pro naše poměry významným zákonem jest pětidílný zákon z 24. března 1919 o kolektivních smlouvách. Pro platnost kolektivní smlouvy vyžaduje se zvláštní usnesení organisací.

Nejdelší lhůta pro platnost kolektivní smlouvy je stanovena na pět let a doba, do které člen korporace smlouvou vázané se může rozhodnouti, jest osm dní. Výpověď musí býti dána měsíc napřed. Tento zákon byl změněn zákonem z 24. června 1919.

G. Výchova průmyslová.

1. Zákon z 25. července 1919 o organisaci vzdělání technického a živnostenského, jímž se zřizují veřejné školy řemeslné a technické a odborné kursy pro učně a dělníky.

H. Vnitřní kolonisace.

1. Zákon z 28. září, obsahující změny zákona z 9. května 1918 o získávání malých statků.

2. Zákonem z 31. září 1919 bylo dáno zmocnění departementům a obcím ke koupi usedlosti a pozemků za účelem jich rozdělení a rozprodeje, aby tak umožněn byl přístup k půdě dělnictvu a lidem nemajetným vůbec. Pro pozemek stavební je stanoveno maximum 10 a; pro pozemky maximem jest cena 10.000 Fr. Žadatele dle zákona nutno posuzovati dle mravní způsobilosti a počtu dětí, nutno však dávati přednost těm, kdož mohou si zaopatřiti dlouhodobou půjčku.

Dr. J. JANKO:

Přehled průměrných mezd.

Na celostátní anketě pro zjištění a odstranění příčin drahoty a lichvy, která se konala koncem března t. r., byly udány směrnice možné nápravy a mezi nimi zřízení informační hospodářské stanice, jež by periodicky a soustavně ve všech oborech výrobních a vůbec hospodářských zjišťovala mzdy, platy, ceny, cenu životní míry, poměry výrobní, odbytové, potřeby a nedostatky toho kterého odvětví, podmínky exportní, stejně vývoj cen a životní míry v cizině, vývoz, dovoz atd.... Tím by se dostalo státní hospodářské politice soustavné orientace o vývoji hospodářských a sociálních poměrů a přehledu o tendencích z ní plynoucích.

Za tím účelem uveřejňuje ministerstvo pro zásobování lidu ve svém Věstníku přehled cen nejdůležitějších potřeb životních a sestavilo cenové indexy pro jednotlivé roky 1914 až 1919; za první pololetí 1920 je sestavilo pro jednotlivé měsíce.

Je nutno regulovati proces důchodový, tedy napomáhati mu tam, kde se jedná o kategorie dělníků, kteří v míru stáli na nejnižším stupni a nedosahují ani při vzestupu svých mezd průměru existenčního minima, nebo u úřednictva a zastaviti proces tehdy, když průměr vysoko převyšuje toto minimum. To předpokládá zjištění životní míry, vyšetření mezd a jich vzestupu.

Ač je jisto, že pohyblivá stupnice mzdová jest jen malým krůčkem ku předu, přece se doporučuje učiniti prozatím aspoň ten, poněvadž má v době hospodářsky rozvrácené svoji účinnost. Škálové platy